

PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
REALIZOWANY
W POWIECIE TARNOGÓRSKIM
W LATACH 2012 - 2014

Tarnowskie Góry, sierpień 2012

I. WPROWADZENIE

W trosce o dobro dzieci całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodziców, w celu zaspokojenia ich podstawowych praw do wzrastania w środowisku rodzinnym, tworzy się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Podstawą prawną do opracowania i wdrażania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej jest Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wpieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej /Dz.U. z 2011 roku Nr 149, poz. 887 ze zm./.

Zakłada się, że realizacja założonych w programie celów oraz współpraca z innymi organami przyniesie spodziewane efekty. Intencją rodzinnej pieczy zastępczej jest to, by rodziny zastępcze sprawowały opiekę nad dzieckiem tymczasowo. Jest to czas niezbędny do ustabilizowania sytuacji dziecka, czas pracy z rodzicami biologicznymi i zastępczymi w taki sposób, by dziecko wróciło do swoich rodziców lub zostało przysposobione.

Dla dzieci, których sytuacji nie będzie można ustabilizować, piecza rodziny zastępczej trwać będzie do czasu osiągnięcia pełnoletniości przez dziecko, a obowiązkiem rodziny zastępczej będzie przygotowanie dziecka do samodzielnego życia.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

1) rodzinnej i są nią:

- rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

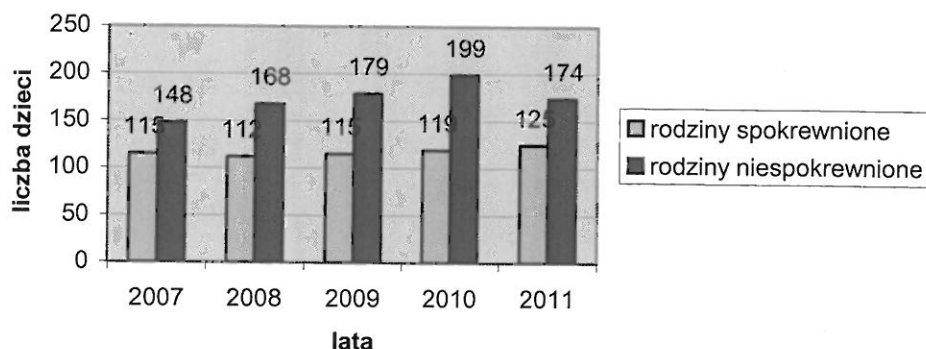
2) instytucjonalnej

II. DIAGNOZA PROBLEMU SPOŁECZNEGO

Diagnozę problemu społecznego, dotyczącego pieczy zastępczej na terenie Powiatu Tarnogórskiego, opracowano w oparciu o analizę danych na przestrzeni ostatnich pięciu lat (dane podane narastająco).

Poniższa tabela i wykres nr 1 ilustrują ilość dzieci z terenu Powiatu Tarnogórskiego, dla których konieczne było zapewnienie opieki i wychowania w rodzinach zastępczych. Widać wyraźny wzrost ilości dzieci pozbawionych opieki rodziców.

1. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego

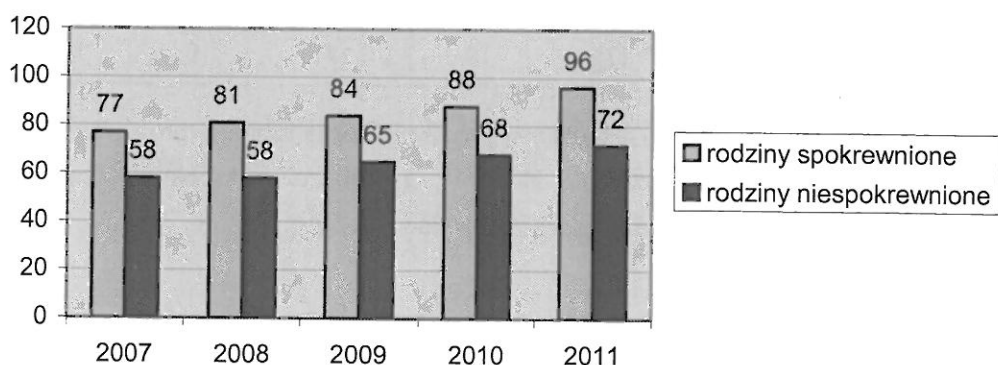

Tab. 1 Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych poza terenem Powiatu Tarnogórskiego

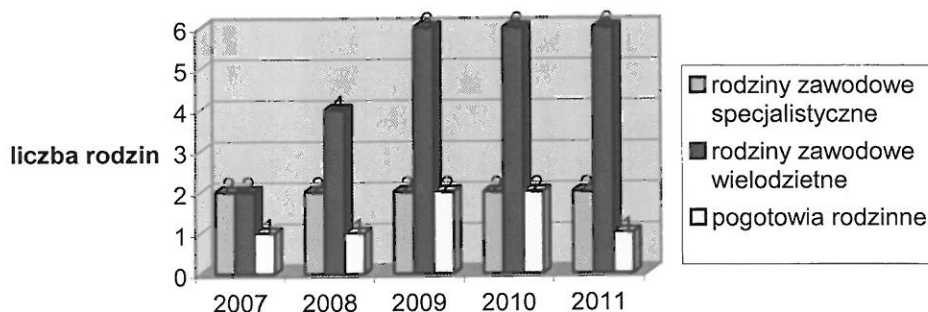
	2007	2008	2009	2010	2011
liczba dzieci	9	11	18	13	17

Każdego roku w Powiecie Tarnobrzegskim przybywa rodzin zastępczych. Zwiększa się ilość rodzin zastępczych spokrewnionych z dziećmi, ale także niespokrewnionych. Analizując wykres nr 3 można zaobserwować wzrost ilości rodzin zastępczych zawodowych, w szczególności wielodzietnych. Porównując dane z wykresów 1 oraz 2 łatwo zauważyć, że większa ilość dzieci znalazła opiekę i wychowanie w rodzinach zastępczych niespokrewnionych.

2. Ilość rodzin zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego.

3. Zawodowe rodziny zastępcze na terenie Powiatu Tarnogórskiego

Nie wszystkie dzieci pozbawione opieki rodziców mogą zostać umieszczone w rodzinach zastępczych. Dotyczy to zwłaszcza małoletnich powyżej 13 roku życia, przejawiających objawy demoralizacji, sprawiających kłopoty wychowawcze. Piecza zastępcza w odniesieniu do nich jest realizowana przez umieszczenie w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W naszym powiecie w chwili obecnej funkcjonuje tylko jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego. Dzieci wymagające umieszczenia w placówce typu socjalizacyjnego są w miarę posiadania wolnych miejsc przyjmowane przez placówki spoza Powiatu Tarnobrzegskiego. Dane liczbowe przedstawiają tabele 2 i 3.

Tab. 2 Dzieci umieszczone w POW na terenie Powiatu Tarnobrzegskiego

	2007	2008	2009	2010	2011
RDD Świerklaniec	8	11	10	8	8
RDD Karchowice	7	-	-	-	-

Tab. 3 Dzieci umieszczone w POW poza terenem Powiatu Tarnobrzegskiego

	2007	2008	2009	2010	2011
POW poza powiatem	17	19	14	16	29

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie regularnie organizuje i prowadzi szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych. Rodziny zastępcze niespokrewnione z dziećmi po zakończonym szkoleniu przechodzą proces kwalifikacji do pełnienia tej funkcji. Dane liczbowe dotyczące szkoleń przedstawia tab. 4.

Tab. 4 Szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych

	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba edycji szkolenia	1	1	1	2	2
Liczba rodzin kandydackich zakwalifikowanych do pełnienia funkcji RZ	4	2	6	8	11

Poniższe tabele – 5 i 6 – ukazują dane liczbowe dotyczące usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach wspiera proces usamodzielnienia przez pomoc finansową na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie

oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej. Każdego roku tut. Centrum organizuje też szkolenia dla wychowanków pieczy zastępczej, mające na celu ich przygotowanie do samodzielności.

Tab. 5 Usamodzielniający się wychowankowie rodzin zastępczych

	2007	2008	2009	2010	2011
ilość osób, którym wypłacono pomoc na kontynuowanie nauki	54	47	42	53	49
ilość osób, którym wypłacono pomoc na usamodzielnienie	5	3	8	5	10
ilość osób, którym wypłacono pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	17	2	11	8	14
wsparcie procesu usamodzielnienia – ilość szkoleń	1	2	1	1	1

Tab. 6 Usamodzielniający się wychowankowie POW

	2007	2008	2009	2010	2011
ilość osób, którym wypłacono pomoc na kontynuowanie nauki	13	6	9	11	6
ilość osób, którym wypłacono pomoc na usamodzielnienie	5	2	3	3	7
ilość osób, którym wypłacono pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	5	3	6	3	6
wsparcie procesu usamodzielnienia – ilość szkoleń	1	2	1	1	1

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach bardzo duży nacisk kładzie na profesjonalizację rodzin zastępczych. Każdego roku pozyskuje środki finansowe na organizację szkoleń podnoszących kompetencje rodzicielskie osób sprawujących pieczę zastępczą. W szkoleniach biorą udział głównie rodziny zastępcze niespokrewnione, w szczególności zawodowe. Podejmowane są także działania edukacyjne i profilaktyczne wobec dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tab. 7 Szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych

	2007	2008	2009	2010	2011
Ilość szkoleń dla rodzin spokrewnionych	0	2	0	4	1
Ilość szkoleń dla rodzin niespokrewnionych	4	5	4	3	4
Ilość szkoleń dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	1	1	0	1	1

Tabela nr 8 obrazuje wsparcie udzielane rodzicom dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Od 2007 roku przeprowadzono 3 edycje „Szkoły dla rodziców” – zajęć edukacyjno – profilaktycznych, mających na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców. Jednakże obserwuje się niską gotowość rodzin do udziału w tych projektach, małe zainteresowanie uzyskaniem wsparcia w tej formie i niską gotowość do zmiany utartych wzorców postępowania. Każdego roku na terenie PCPR odbywają się spotkania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z ich rodzicami. Średnio 20 rodzin na przestrzeni 5 ostatnich lat korzystało z tej możliwości wzmacniania więzi ze swoimi dziećmi.

Tab. 8 Wsparcie dla rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

	2007	2008	2009	2010	2011
Ilość szkoleń dla rodziców biologicznych	1	1	0	0	1
Spotkania z dziećmi na terenie PCPR – ilość rodzin	14	23	20	25	27

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach dzięki zatrudnieniu profesjonalnej kadry – pracownicy socjalni, pedagog, psycholog – umożliwia rodzinom zastępczym korzystanie ze specjalistycznego poradnictwa. Tabela 9 ilustruje ile rodzin zastępczych korzystało z tej formy wsparcia w ciągu ostatnich pięciu lat. Sprawy, z którymi strony zwracały się po poradę dotyczyły problemów opiekuńczo - wychowawczych, zachowań dzieci, kryzysu szkolnego, adaptacji dziecka do nowego środowiska, konfliktów w rodzinie.

Tab. 9 Poradnictwo dla rodzin zastępczych

	2007	2008	2009	2010	2011
Ilość rodzin zastępczych korzystających ze specjalistycznego poradnictwa (łącznie ilość osób w rodzinach)	9 (52)	27 (162)	63 (354)	44 (181)	46 (188)

Zdecydowana większość rodzin zastępczych chętnie korzysta z udziału w imprezach o charakterze integracyjnym. Poniższa tabela ukazuje ile każdego roku tego typu spotkań (bale okolicznościowe, pikniki, konkursy) zorganizowało Centrum.

Tab. 10 Integracja środowiska pieczy zastępczej

	2007	2008	2009	2010	2011
Ilość imprez integracyjnych (bale, pikniki, konkursy)	2	1	3	1	3

Analiza powyższych danych wskazuje na następujące prawidłowości dotyczące pieczy zastępczej w Powiecie Tarnogórskim:

- każdego roku wzrasta liczba rodzin zastępczych,
- każdego roku wzrasta liczba dzieci, którym konieczne jest zapewnienie opieki w pieczy zastępczej,
- stosunkowo niewielka liczba dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu jest umieszczona w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, w których koszt utrzymania jest trzykrotnie wyższy niż w rodzinie zastępczej,
- wzrastają potrzeby powiatu odnośnie zapewnienia dzieciom opieki w trybie interwencyjnym,
- w dalszym ciągu na wysokim poziomie utrzymuje się zainteresowanie szkoleniem dla kandydatów na rodziców zastępczych,
- rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej nie wykazują gotowości do zmiany schematów swojego postępowania, dzieci wracają do swoich domów w nielicznych przypadkach. Konieczne jest podjęcie pracy z rodzicami w środowisku ich zamieszkania w celu reintegracji rodzin,
- ze względu na wzrastającą liczbę dzieci pozbawionych opieki rodziców konieczne staje się tworzenie rodzin zawodowych, szczególnie takich, które będą gotowe zaopiekować się więcej niż trójką dzieci,
- w związku z pojawiającymi się trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi wzrasta potrzeba korzystania przez rodziny zastępcze ze specjalistycznego poradnictwa i pomocy w rozwiązywaniu sytuacji trudnych. Niesie to za sobą konieczność zatrudnienia profesjonalnej kadry, przygotowanej do pracy z rodziną (koordynatorzy, psycholodzy, pedagodzy, specjaliści pracy z rodziną).

III. ADRESACI

Adresatami programu są:

- rodziny zastępcze,
- rodzinne domy dziecka,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- rodziny pomocowe,
- usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo- wychowawczych,
- dzieci umieszczone w pieczy zastępczej,
- rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

ośrodki pomocy społecznej, placówki edukacyjne, urzędy miast i gmin, placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe, policja, straż miejska, powiatowy urząd pracy, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia, sądy, kuratorzy dla nieletnich i dla dorosłych, władze samorządowe, wolontariusze, media.

V. CELE

Celem nadrzędnym programu rozwoju pieczy zastępczej jest zapewnienie opieki i wsparcia dzieciom i młodzieży z terenu Powiatu Tarnogórskiego, których rodzice nie są w stanie czasowo lub trwale takiej opieki nad nimi sprawować. Zadania zaplanowane do realizacji, ujęte w cele operacyjne, mają charakter profilaktyczny, prewencyjny, a także służą zwalczaniu problemu (jakim jest brak opieki nad dziećmi) i jego negatywnych konsekwencji. Cele operacyjne i działania sformułowano w następujący sposób:

Cel operacyjny 1

Edukacja społeczna i promocja rodzicielstwa zastępczego, jako formy opieki nad opuszczonym dzieckiem.

Działanie 1 - udział organizatora pieczy zastępczej w zorganizowanych akcjach propagujących rodzicielstwo zastępcze

Działanie 2 - rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych, opracowanie publikacji prasowych dotyczących pieczy zastępczej

Działanie 3 - organizowanie imprez promujących rodzicielstwo zastępcze, w tym Dnia Rodzicielstwa Zastępczego

Działanie 4 - opracowanie i aktualizacja na stronie internetowej (www.pcpr.tarnogorski.pl) informacji dotyczących rodzicielstwa zastępczego

Cel operacyjny 2

Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych.

Działanie 1 - prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych

Działanie 2 - organizowanie i prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych

Działanie 3 - kształcenie kadry specjalistów prowadzących szkolenia dla kandydatów – trenerów programu PRIDE

Działanie 4 - prowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych

Działanie 5 - kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych

Cel operacyjny 3

Profesjonalizacja rodzicielstwa zastępczego poprzez tworzenie zawodowych rodzin zastępczych

Działanie 1 – tworzenie zawodowych rodzin zastępczych wg limitu określonego w punkcie VI programu

Cel operacyjny 4

Wspieranie merytoryczne istniejących rodzin zastępczych.

Działanie 1 - szkolenia dla rodzin zastępczych, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego

Działanie 2 - poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin pomocowych

Działanie 3 - zapewnienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej itp.

Działanie 4 - prowadzenie terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Działanie 5 - objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatora

Działanie 6 - organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą

Działanie 7 - zapewnienie wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez rodziny pomocowe

Działanie 8 – organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

Działanie 9 - zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka pomocy prawnej

Cel operacyjny 5

Integracja środowiska rodzin zastępczych.

Działanie 1 - organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą

Działanie 2 - organizacja imprez i spotkań mających na celu integrację środowiska rodzin zastępczych

Cel operacyjny 6

Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Działanie 1 - prowadzenie grup edukacyjnych i szkoleń dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej

Działanie 2 - tworzenie i pomoc w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia

Działanie 3 - pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia

Cel operacyjny 7

Pełna stabilizacja sytuacji dziecka (w tym powrót do rodziny biologicznej lub adopcja).

Działanie 1 – realizacja planu pomocy dziecku oraz współpraca przy realizacji planu pracy z rodziną dziecka

Działanie 2 - odpowiedni dobór rodziny zastępczej dla dziecka przy umieszczeniu go w pieczy zastępczej

Działanie 3 - zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną

Działanie 4 - większa liczba adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

VI. LIMIT ZAWODOWYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada stopniowy przyrost zawodowych rodzin zastępczych wg przyjętego rocznego limitu. W Powiecie Tarnogórskim kształtuje się on następująco:

Tab. 11 Limit zawodowych rodzin zastępczych

	2012	2013	2014
Liczba nowych rodzin zastępczych zawodowych	0	0	2

Określony w tabeli limit nie dotyczy zawodowych rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego, z którymi umowy podpisali starostowie lub prezydenci innych powiatów lub miast na prawach powiatu.

VII. ZAKŁADANE REZULTATY

Program ma charakter ogólny i wytycza kierunki działań w obszarze pieczy zastępczej. Realizacja części zadań jest niemożliwa do bezpośredniej weryfikacji w procesie prostego, fizycznego monitoringu. Z tego powodu zakładane rezultaty realizacji programu określono w następujący ogólny sposób:

- zaspokojenie potrzeb dzieci (stabilizacja, poczucie bezpieczeństwa),
- odbudowanie więzi rodzinnych,
- odpowiedzialność rodziców za własne dzieci,
- życiowe usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem,
- wysoki standard wychowania i opieki w rodzinach zastępczych,
- przychylność społeczna dla rodzicielstwa zastępczego, przełamanie stereotypów (mierzona np. ilością zgłoszeń rodzin na szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych),
- zmniejszenie liczby dzieci objętych opieką w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- powrót dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych do naturalnych rodziców,
- większa liczba adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

- samodzielne rozwiązywanie problemów w szczególności rodzinnych i związanych z opieką nad dzieckiem,
- niższe koszty opieki i wychowania,
- większa ilość zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, tworzona w miarę środków finansowych posiadanych przez samorząd.

VIII. MONITORING PROGRAMU

Przedmiotem monitorowania będą wybrane wskaźniki oceny efektów i korzyści realizacji każdego z celów operacyjnych programu. Monitoring będzie dokonywany raz w roku poprzez analizę jakościową i ilościową realizacji programu. Okresem monitorowania jest rok kalendarzowy. Wynikiem monitoringu jest będzie coroczna informacja przekazana Staroście i Radzie Powiatu Tarnogórskiego w formie sprawozdania do końca marca każdego roku.

IX. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

Cel operacyjny 1

Edukacja społeczna i promocja rodzicielstwa zastępczego, jako formy opieki nad opuszczonym dzieckiem.

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATORZY
1	udział organizatora pieczy zastępczej w zorganizowanych akcjach propagujących rodzicielstwo zastępcze	liczba akcji, do których przystąpił organizator rodzinnej pieczy zastępczej	organizator rodzinnej pieczy zastępczej (ORPZ), NGO
2	rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych, opracowanie publikacji prasowych dotyczących pieczy zastępczej	liczba kampanii promocyjnych, liczba publikacji prasowych dotyczących pieczy zastępczej	organizator rodzinnej pieczy zastępczej (ORPZ), NGO
3	organizowanie imprez promujących rodzicielstwo zastępcze, w tym Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	liczba zorganizowanych imprez, liczba osób, rodzin biorących udział w imprezach/procent ogółu rodzin zastępczych	ORPZ, NGO
4	opracowanie i aktualizacja na stronie internetowej (www.pcpr.tarnogorski.pl) informacji dotyczących rodzicielstwa zastępczego	liczba osób korzystających z utworzonej strony internetowej/procent ogółu rodzin zastępczych	ORPZ

Cel operacyjny 2

Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych.

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	Realizatorzy
1	prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych	liczba rodzin kandydackich zaproszonych do udziału w szkoleniu PRIDE	ORPZ

2	organizowanie i prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych	liczba zorganizowanych szkoleń PRIDE, liczba osób biorących udział w szkoleniu	ORPZ
3	kształcenie kadry specjalistów prowadzących szkolenia dla kandydatów – trenerów programu PRIDE	liczba osób, które uzyskały licencję trenera programu PRIDE, liczba szkoleń uzupełniających uprawnienia trenerskie, w których brali udział trenerzy PRIDE	ORPZ
4	prowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych	liczba wydanych opinii psychologiczno - pedagogicznych	ORPZ
5	kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych	liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych	ORPZ

Cel operacyjny 3

Profesjonalizacja rodzicielstwa zastępczego poprzez tworzenie zawodowych rodzin zastępczych

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATORZY
1	tworzenie zawodowych rodzin zastępczych wg limitu określonego w punkcie VI programu	liczba podpisanych z rodzinami umów o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej/ procent ogółem uprawnionych	ORPZ

Cel operacyjny 4

Wspieranie merytoryczne istniejących rodzin zastępczych.

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATORZY
1	szkolenia dla rodzin zastępczych, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego	liczba zorganizowanych szkoleń liczba osób biorących udział w szkoleniach/ procent ogółu rodzin zastępczych	ORPZ
2	poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin pomocowych	liczba udzielonych porad liczba rodzin i osób korzystających z poradnictwa/procent ogółu osób/rodzin zastępczych	ORPZ
3	zapewnienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej itp.	liczba spraw przekazanych stosownym instytucjom pomocy/ procent ogółu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	ORPZ
4	prowadzenie terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej	liczba zrealizowanych programów terapeutycznych, liczba rodzin i osób uczestniczących w terapii/ procent ogółu rodzin zastępczych	ORPZ

5	objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatora	liczba rodzin objętych opieką koordynatora liczba koordynatorów/ procent ogółu rodzin zastępczych	ORPZ
6	organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą	liczba spotkań grup wsparcia w ciągu roku/ procent ogółu sprawujących pieczę zastępczą	ORPZ
7	zapewnienie wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez rodziny pomocowe	liczba umów podpisanych z rodzinami na pełnienie funkcji rodziny pomocowej/ procent do ogółu uprawnionych do wsparcia	ORPZ
8	organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy	liczba rodzin objętych pomocą wolontariuszy/ procent ogółu rodzin zastępczych	ORPZ
9	zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka pomocy prawnej	liczba rodzin korzystających z pomocy prawnej/ procent ogółu rodzin zastępczych	ORPZ

Cel operacyjny 5

Integracja środowiska rodzin zastępczych.

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATORZY
1	organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą	liczba spotkań grup wsparcia w ciągu roku dokumentacja	ORPZ
2	organizacja imprez i spotkań mających na celu integrację środowiska rodzin zastępczych	liczba zorganizowanych imprez i spotkań/ procent ogółu rodzin zastępczych biorących udział	ORPZ

Cel operacyjny 6

Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	REALIZATORZY
1	prowadzenie grup edukacyjnych i szkoleń dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej	liczba zrealizowanych szkoleń dla usamodzielniających się wychowanków, liczba osób biorących udział w szkoleniach/ procent ogółu uprawnionych	ORPZ
2	tworzenie i pomoc w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia	liczba programów usamodzielnienia napisanych przy udziale pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej	ORPZ
3	pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia	liczba przedmiotowych spraw prowadzonych przez pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej	ORPZ

Cel operacyjny 7**Pełna stabilizacja sytuacji dziecka (w tym powrót do rodziny biologicznej lub adopcja).**

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK	
1	realizacja planu pomocy dziecku oraz współpraca przy realizacji planu pracy z rodziną dziecka	liczba utworzonych planów w ciągu roku	ORPZ, OPS
2	odpowiedni dobór rodziny zastępczej dla dziecka przy umieszczeniu go w pieczy zastępczej	liczba wskazań do sądu	ORPZ
3	zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną	liczba zgłoszeń w ciągu roku procent zgłoszeń do ogólnej liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	ORPZ
4	większa liczba adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	liczba adopcji procent adopcji w stosunku do ogółu dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	Ośrodki adopcyjne

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródła finansowania	Główne przeznaczenie
środki własne samorządu powiatowego oraz samorządów gmin i innych powiatów.	- udział gminy: 10%, 30%, 50 % wydatków na opiekę i wychowanie kolejno w pierwszym, drugim i trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej - zwrot kosztów z tytułu porozumień z właściwymi do ponoszenia kosztów powiatami
środki budżetowe administracji rządowej	- dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z zakresu pieczy zastępczej w wysokości 50% poniesionych wydatków - konkursy ogłaszane przez MPIPS – dotacja do 70 % wartości zadania
środki organizacji pozarządowych	- środki własne organizacji pozarządowych przy organizacji imprez promujących rodzicielstwo zastępcze
środki strukturalne Unii Europejskiej	- współfinansowanie zadań związanych z usamodzielnieniem wychowanków pieczy zastępczej

Tabela. 12 Nakłady na realizację Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tarnogórskim w latach 2012 - 2014

Cel operacyjny	Działanie	Rok realizacji		
		2012	2013	2014
1. Edukacja społeczna i promocja rodzicielstwa zastępczego, jako formy opieki nad opuszczonym dzieckiem	1. udział organizatora pieczy zastępczej w zorganizowanych akcjach propagujących rodzicielstwo zastępcze	- środki finansowe podmiotów organizujących akcję	- środki finansowe podmiotów organizujących akcję	- środki finansowe podmiotów organizujących akcję
	2. rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych, opracowanie publikacji prasowych dotyczących pieczy zastępczej	- środki finansowe podmiotów organizujących akcję, -środki własne PCPR	- środki finansowe podmiotów organizujących akcję, -środki własne PCPR	- środki finansowe podmiotów organizujących akcję, -środki własne PCPR
	3. organizowanie imprez promujących rodzicielstwo zastępcze, w tym Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników -1000zł, - środki NGO - sponsorzy	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników -1000zł, - środki NGO - sponsorzy	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników -1000zł, - środki NGO - sponsorzy
	4. opracowanie i aktualizacja na stronie internetowej (www.pcpr.tarnogorski.pl) informacji dotyczących rodzicielstwa zastępczego	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników
2. Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie rodziców zastępczych.	1. prowadzenie działalności diagnostycznej – konsultacyjnej, której celem jest pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników
	2. organizowanie i prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników
	3. kształcenie kadry specjalistów prowadzących szkolenia dla kandydatów – trenerów programu PRIDE	4 500,00zł (jedno szkolenie okresie 2012-2014)	(jedno szkolenie okresie 2012-2014)	(jedno szkolenie okresie 2012-2014)

	4. prowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników
	5. kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników
3. Profesjonalizacja rodzicielsstwa zastępczego poprzez tworzenie zawodowych rodzin zastępczych	1. tworzenie zawodowych rodzin zastępczych wg limitu określonego w punkcie VI programu	0 zł	0 zł	57 236 zł
4. Wspieranie merytoryczne istniejących rodzin zastępczych	1. szkolenia dla rodzin zastępczych, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - dofinansowanie MPIPS 9 780 zł - wkład własny do konkursów 3 112 zł	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - prognozowane dofinansowanie MPIPS - wkład własny do konkursów 10 000 zł	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - prognozowane dofinansowanie MPIPS - wkład własny do konkursów 10 000 zł
	2. poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin pomocowych	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników

	3. zapewnienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej itp.	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - NFZ, środki własne innych instytucji	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - NFZ, środki własne innych instytucji	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - NFZ, środki własne innych instytucji
	4. prowadzenie terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz przebywających w pieczy zastępczej	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników
	5. objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatora	- dofinansowanie MPiPS 7 610,40zł, - środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników i wkładu własnego do programu (wraz z pochodnymi) 87 162,30 zł	- prognozowane dofinansowanie MPiPS 15 220,80 zł, - środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników i wkładu własnego do programu (wraz z pochodnymi) 73 923,74 zł	- prognozowane dofinansowanie MPiPS 15 220,80 zł, - środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników i wkładu własnego do programu (wraz z pochodnymi) 73 923,74 zł
	6. organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników
	7. zapewnienie wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez rodziny pomocowe	- 8 rodzin pomocowych (3 831,68 zł)	- 8 rodzin pomocowych (3 831,68 zł)	- 8 rodzin pomocowych (3 831,68 zł)
	8. organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy	nieodpłatna praca wolontariuszy	nieodpłatna praca wolontariuszy	nieodpłatna praca wolontariuszy

5. Integracja środowiska rodzin zastępczych	9. zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka pomocy prawnej	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki EFS (porady w Punkcie interwencji Kryzysowej)	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki EFS (porady w Punkcie interwencji Kryzysowej)	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki EFS (porady w Punkcie interwencji Kryzysowej)
	1. organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą 2. organizacja imprez i spotkań mających na celu integrację środowiska rodzin zastępczych	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, NGO	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, NGO	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników - środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, NGO
6. Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	1. prowadzenie grup edukacyjnych i szkoleń dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej	- 93 000 zł środki EFS	- 97 800 zł środki EFS	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,
	2. tworzenie i pomoc w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki EFS	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki EFS	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,
	3. pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki innych instytucji	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki innych instytucji	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników, - środki innych instytucji

7. Pełna stabilizacja sytuacji dziecka (w tym powrót do rodziny biologicznej lub adopcja)	1. realizacja planu pomocy dziecku oraz współpraca przy realizacji planu pracy z rodziną dziecka	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,
	2. odpowiedni dobór rodziny zastępczej dla dziecka przy umieszczeniu go w pieczy zastępczej	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,
	3. zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,	- środki własne PCPR w ramach wynagrodzenia pracowników,
	4. większa liczba adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	- środki ośrodków adopcyjnych	- środki ośrodków adopcyjnych	- środki ośrodków adopcyjnych

Opracował:
Zespół ds. Pieczy Zastępczej
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Tarnowskich Górach

Wstępnie zatwierdził:
dyrektor PCPR w Tarnowskich Górach
Klaudia Zysk

STAROSTA
Lucyna Ekkert

